

Svensk smyckeskonst är på god frammarsch i världen just nu och det är kul att få vara en del av detta, säger Catarina Hällzon, som finns representerad i boken "Contemporary Swedish Art Jewellery" av Inger Wästberg. Just nu visas Catarinas smycken hos Konsthantverkarna i Örebro.

Catarina Hällzon gör smycken av sand

Går det verkligen att bära smycken som är gjorda av sand? Den frågan ställer Catarina Hällzon i en utställning hos Konsthantverkarna. Örebro Tidning är på plats för att ta reda på svaret.

Örebro Tidning träffade smyckeskonstnären Catarina Hällzon när hon arrangerade sin utställning hos Konsthantverkarna i Örebro. Kollektionen hon ställer ut består av smycken som är tillverkade av sand. Det är svårt att tänka sig att sandsmycken kan vara beständiga, eller ens möjliga att bära, men Catarina visar att så är fallet.

Catarina jobbar gärna med material som är oväntade. Hon gillar att göra noggranna materialundersökningar och att använda sig av otraditionella tekniker. Länkarna i sandhalsbanden är framställda genom att Catarina med hjälp av olika bindemedel tecknat upp former i sand. Efter att hon tecknat en form håller hon sand över och låter objektet stelna.

Slumpen får lov att medverka när Catarina skapar. Den första fasen när hon tecknar med bindemedel är mer intuitiv och slumpmässig medan

den andra fasen i vilken hon fogar samman formerna är styrd.

En del av smyckena i utställningen är gjorda av vit sand men Catarina har även jobbat med grus- tagssand. Den vita sanden var den sandsort Catarina började jobba med. När hon vid ett tillfälle var på semester i Skåne tog hon med vit sand hem till verkstaden. Redan som barn plockade Catarina med sig sand hem från stranden, berättar hon.

Väntar på idéer

Det händer ofta att Catarina tar med sig olika objekt och material hem, material som sedan får ligga till sig i verkstaden. När rätt tillfälle kommer skapar hon något utifrån sin materialbank.

Catarina berättar att hon inte har något problem med att vänta ut, vänta tills en idé kommer. Även den första, intuitiva och mer slumpmässiga tillverkningsfasen får ta tid.

– När jag är mätt på att ha hundratals delar i verkstaden börjar jag sätta ihop ett slutgiltigt uttryck, säger Catarina som sällan jobbar mot deadlines.

Materialundersökningsprocessen behöver få ta tid och hon vill inte konstruera förrän i slutet av arbetsprocessen. Medan Catarina gör annat bearbetar hjärnan det insamlade materialet. Catarina menar att det inte handlar om inspiration utan om timing.

– Det måste få landa i mig, säger hon.

Catarina gör mycket noggranna materialundersökningar innan hon börjar arbeta. Hon berättar att hon studerade asfalt i NCC:s laboratorium när hon skulle skapa asfaltssmycken.

– I NCC:s laboratorium jobbar de också ganska smått medan de på en vägarbetsplats jobbar lite för storskaligt, säger Catarina med glimten i ögat.

Mer catwalk än vardag

Det är ganska lätt att leka med folks förväntningar om vad ett smycke är säger Catarina. "Kan smycken vara gjorda av sand? Går sandsmycken att bära?" är frågor som man antagligen ställer sig. Catarina vill förvåna med det taktilla och hennes smycken är inte alltid helt lättburna.

Hon förklarar att de nog är mer catwalk-smycken än vardagssmycken. Det är meningen

att smyckena skall bäras även om de inte är vardagsprylar.

– Jag tycker om kroppen som podie och redskap att visa något, för att man hela tiden måste förhålla sig till något säger Catarina.

Om hon skapar ett smycke som inte går att bära blir det väldigt tydligt menar hon.

Älgtänder och fiskskinn

Catarina som jagar och fiskar har tidigare skapat smycken av älgtänder, fiskskinn och grisfjälster. Catarina använder gamla tekniker när hon bearbetar materialen, exempelvis när hon garvar fiskskinnen. Människan har ju sedan urminnes tider tagit hand om jaktbytets alla delar säger Catarina och hon värnar något traditionellt när hon tillvarar material från naturen.

Catarina tänkte dock inte en sekund på smycken under den första älgjakten, men kom ändå hem med en älgkäke till sin materialbank. Catarina jobbar utifrån en vad-händer-om-filosofi. Hon är fri från att-det-inte-går-tänket och värjer sig mot förväntningar medan hon testar gränser. Hon är obekymrad om andras

åsikter om det hon gör. Hon tycker att många av smyckena hon skapar är vackra och de får leva sitt eget liv när de är klara.

– Man behöver inte tycka om det jag gör, säger hon.

Smyckena Catarina gör är unikum och produktionen är liten. Även i materialet finns det unika. När det gäller älgstandssmyckena är varje älgstand unik, liksom varje gruskorn i sandsmyckena är det.

Näver nästa projekt

Nästa material Catarina kommer att ta sig an är näver. Hennes morfar lämnade efter sig ett stall fullt med näver, berättar hon. Catarina har förberett sig genom att förra sommaren gå en kurs på Sätergläntans Folkhögskola, där hon undervisades av en av Sveriges främsta näverarbetare.

– Det är en kunskap som är på väg bort. Vi behöver inte fläta skor nu för tiden men vi behöver för den sakens skull inte glömma bort tekniken, säger Catarina och beskriver sitt kommande projekt med följande ord.

– Nävertekniker, men inte nödvändigtvis i näver. Näver, men inte nödvändigtvis i traditionella nävertekniker.

Catarina som är silversmed i grunden har även målat i många år och hon har ända sedan hon var liten velat lära sig svetsa. När hon i början av 2000-talet gick på Nyckelviksskolans metallinriktning hade hon en vision om att svetsa och jobba stort, men hon lämnade utbildningen med silversmede i litet format. Efter Nyckelviksskolan har Catarina tagit en kandidat- och en magisterexamen på Konstfack.

Roligt komma hem

Det är inte första gången Catarinas verk visas i Örebro men det är hennes första separatutställning i staden. Catarina kommer från Örebro men har aldrig bott här som vuxen och hon tycker det är väldigt roligt att vara här igen, att "komma hem".

Catarina Hällzons utställning hos Konsthantverkarna pågår till den 5 mars.

Text: **Linnéa Brun**
Bild: **Gabriella Aykal**